

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1.

- «Μεγάλη ιδέα»:

σελ. 15-16 «Σε όλο τον 19^ο αιώνα, η πρόοδος του ... εθνικών κρίσεων.»

σελ. 65 «Το 1844 ο Κωλέττης ... αυτού του τμήματος.»

σελ. 99 «Με τη Μικρασιατική καταστροφή ... της Μεγάλης Ιδέας.»

- Μακεδονική Επιτροπή:

σελ. 134-135 «Τον Ιανουάριο του 1878 ... επέστρεψαν στις περιοχές τους.»

- «Σύμφωνο περί αμοιβαίας μεταναστεύσεως μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρίας»:

σελ. 140 «Το Νοέμβριο του 1919 ... υπογραφή της συνθήκης).»

ΘΕΜΑ Α2.

α. Σβ.Λγ.Σδ.Λε.Σ

ΘΕΜΑ Β1.

α) σελ. 122-123 «Γενικά, το προσφυγικό ζήτημα ... επίλυση του προβλήματος.»

β) σελ. 129 «Κατά την περίοδο της μοναρχίας του Όθωνα ... της κρατικής διοίκησης.»

ΘΕΜΑ Β2.

σελ. 50 «Το Νοέμβριο του 1920 ... βαρύτατες συνέπειές της.»

σελ. 96 «Οι Φιλελεύθεροι προκήρυξαν ... ολοκληρωτική ήττα.»

σελ. 144 «Αυτό (δηλαδή η εκλογική ήττα του Βενιζέλου και η επιστροφή του βασιλιά Κων/νου) έδωσε την αφορμή στους Συμμάχους ... στην Ελλάδα.»

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Γ1.

α) σελ. 89 «Πριν από τις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910 ... παροχή γης στους ακτήμονες.»

Πράγματι, αισθητή είναι η παρουσία των ανεξάρτητων υποψηφίων στις εκλογές αυτές, που σε αρκετές περιπτώσεις εκπροσωπούσαν επαγγελματικούς συλλόγους και συντεχνιακές οργανώσεις συνδυάζοντας τα κλαδικά αιτήματα με την απαίτηση για πολιτειακές μεταβολές.

«Σε κάποιες εκλογικές περιφέρειες ... Κοινωνιολογική Εταιρεία.»

Νέοι μεταρρυθμιστές αλλά και παλιότεροι πολιτικοί που επιδίωκαν ουσιαστική απομάκρυνση από την ως τότε δυάρεστη πολιτική πραγματικότητα συσπειρώθηκαν γύρω από τον Βενιζέλο που εκπροσωπούσε την ελπίδα της πολιτικής αλλαγής. Ωστόσο, οι παλιές πολιτικές δυνάμεις, με πρωτοβουλία των Ράλλη και Λεβίδη και παρά τη διαφωνία του Θεοτόκη, συμμετείχαν στις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910 ως συνασπισμός, στον οποίο δεν εντάχθηκε η παράταξη του Κ.Μαυρομιχάλη, η οποία συμμετείχε αυτοτελώς στις εκλογές.

«Τα παλαιά κόμματα που, όπως αναφέραμε, ... εκσυγχρονιστές.»

Μικρές διαφορές στον αριθμό των εδρών που κερδήθηκαν από τις πολιτικές δυνάμεις που συμμετείχαν στις εκλογές παρατηρούμε στις πληροφορίες της πηγής. Το σημαντικό όμως, όπως επισημαίνει το παράθεμα, ήταν η εκλογή αξιόλογου αριθμού ανεξάρτητων υποψηφίων που, για πρώτη φορά, προσέγγιζαν τον αριθμό των εκλεγμένων με τα παλιά κόμματα βουλευτών και, βέβαια, εντυπωσιακός ήταν ο αριθμός των ψήφων που συγκέντρωσε ο ίδιος ο Βενιζέλος, ξεπερνώντας τον τότε πρωθυπουργό Δραγούμη αλλά και τον Ράλλη και αποδεικνύοντας την επιθυμία των Ελλήνων της εποχής για ανανέωση των πολιτικών προσώπων.

«Οι εκσυγχρονιστές ... αναμέτρηση.»

β) σελ. 89-90: «Η πρώτη δημόσια εμφάνιση του Βενιζέλου ... κοινωνικών στρωμάτων.»

Σύμφωνα και με την πηγή, ο Βενιζέλος προσπαθούσε να συγκεράσει το επιθυμητό με το εφικτό, ήθελε να αμβλύνει τις κοινωνικές αντιθέσεις και να αξιοποιήσει όλες τις δυνάμεις του έθνους προς όφελος της χώρας.

«Βασικές θέσεις του προγράμματός του ... Πολιτειακό ζήτημα δεν έθεσε.»

Ήταν αποφασισμένος να μην ταράξει την πολιτική ζωή της χώρας και παρά τις επίμονες αξιώσεις των οπαδών του στη διάρκεια της ομιλίας του στο Σύνταγμα για Συντακτική συνέλευση δε δίστασε να γίνει δυσάρεστος, διασαφηνίζοντας πως η Βουλή θα ήταν Αναθεωρητική.

Τέλος, «προανήγγειλε την ίδρυση ... της Εθνοσυνέλευσης.»

Συμπερασματικά, η εκλογή του Βενιζέλου και των εσυγχρονιστών που συσπειρώθηκαν γύρω του κατά τις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910 αποτέλεσε έναν σαφή προϋδεασμό για την πρωταγωνιστική παρουσία του Βενιζέλου και του κόμματός του στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.

ΘΕΜΑ Δ1.

α)σελ. 25-26: «Η Ελλάδα έστω και ... πολλών εκατομμυρίων δραχμών.»

Πιο συγκεκριμένα, το παράθεμα μας δίνει λεπτομέρειες σχετικά με την εγκατάσταση της γαλλοϊταλικής εταιρείας Σερπιέρι-Ρου στο Λαύριο. Ο Σερπιέρι πληροφορείται από έναν Έλληνα της Διασποράς, τον μεταλλειολόγο Κορδέλλα, ότι τα μεταλλεία του Λαυρίου εξακολουθούσαν να διαθέτουν πλούσια κοιτάσματα και ότι μάλιστα θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και οι «σκουριές» και οι «εκβολάδες», σύμφωνα με τη σχετική μελέτη του Κορδέλλα. Ο Σερπιέρι που αναζητά ευκαιρίες για να κερδοσκοπήσει, εξασφαλίζει τα απαραίτητα κεφάλαια συνεργαζόμενος με τον Γάλλο Hilarion Roux και τη χιώτικη οικογένεια Ροδοκανάκη και εκμεταλλεύόμενος την ευνοϊκή για τις γαλλικές εταιρείες σχετική ελληνική νομοθεσία ζητά από το ελληνικό κράτος να του εκχωρηθούν τα δικαιώματα εκμετάλλευσης του λαυρεωτικού υπεδάφους. Το ελληνικό κράτος που με τη σειρά του αναζητά ξένες επενδύσεις, όχι μόνο του δίνει τη σχετική άδεια αλλά με βασιλική απόφαση του παραχωρεί και έκταση 11.000 στρεμμάτων για τις εγκαταστάσεις της εταιρείας. Με γρήγορους ρυθμούς η εταιρεία «Roux – Serpieri – Fressynet C.E.» αρχίζει τις εργασίες της στο Λαύριο απασχολώντας περίπου 3.000 εργάτες που εξασφαλίζονται μέσω ενός Έλληνα, αμφιβόλου ηθικής, μικρέμπορου της περιοχής, που αναλαμβάνει τα καθήκοντα του εργολάβου.

β. σελ. 46: «Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος ... ταξικό περιεχόμενο.»

Εξαιτίας όλων των παραπάνω η ανάπτυξη του εργατικού κινήματος καθυστέρησε στην Ελλάδα, γεγονός που είχε οδυνηρές συνέπειες για τους ανθρώπους που απασχολούνταν ως εργάτες. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των εργατών του Λαυρίου, που σύμφωνα με το παράθεμα ζούσαν και εργάζονταν κάτω από άθλιες συνθήκες, χωρίς δίκαιη αμοιβή, χωρίς ασφάλεια ή περίθαλψη ή αποζημίωση σε περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων ή ασθενειών. Εργάζονταν ακόμα και τις Κυριακές, ενώ η πενιχρή αμοιβή τους μειωνόταν ακόμα περισσότερο, καθώς παρακρατούσε μέρος της ο εργολάβος που τους προσλάμβανε. Θύματα εκμετάλλευσης αποτελούσαν και τα γυναικόπαιδα που επίσης εργάζονταν στα μεταλλεία με ακόμα χαμηλότερες αμοιβές, με το πρόσχημα ότι ασχολούνταν με λιγότερο βαριές εργασίες. Και στο τέλος της πολύωρης εργασιακής μέρας η ζωή τους συνεχιζόταν σε υγρά ανθυγιεινά σπίτια που έμοιαζαν περισσότερο με καλύβια.

Για όλους αυτούς τους λόγους οι εργάτες του Λαυρίου επιχείρησαν να διεκδικήσουν τη βελτίωση των όρων εργασίας τους το 1883 και το 1887 χωρίς κανένα αποτέλεσμα, ενώ η εξέγερση του 1896 που πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις είχε ως αιτήματα την αύξηση του ημερομισθίου τους, την αναγνώριση της Κυριακής ως αργίας και την ίδρυση νοσοκομείου για την περίθαλψη όσων είχαν κάποιο εργατικό ατύχημα ή νοσούσαν από φυματίωση, μια ασθένεια συχνή σε εκείνες τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης, Τελικά, κανένα αίτημα τους δεν ικανοποιήθηκε εκτός από το να λάβουν μια πεντάρα ως αύξηση στην αμοιβή τους.

«Η κατάσταση αυτή κράτησε ως το ... Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος.»

.....

ΟΡΟΣΗΜΟ ΡΑΦΗΝΑΣ